

Guía Docente				
Datos Identificativos			2019/20	
Asignatura (*)	Facenda Pública. Sistema Fiscal		Código	611G02026
Titulación				
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	EconomíaEconomía Aplicada 1			
Coordinación	Rego Veiga, Gustavo		Correo electrónico	gustavo.rego@udc.es
Profesorado	Campo Villares, Manuel Octavio del		Correo electrónico	m.campov@udc.es
	Rego Veiga, Gustavo			gustavo.rego@udc.es
	Suarez Mallo, Maria de la Cruz			m.c.suarez.mallo@udc.es
Web				
Descrición xeral	Nesta materia estúdanse as causas de intervención do Sector Público na actividade económica e a vertente de ingresos públicos. Delimítase o sector público e as súas funcións, e preséntase o orzamento como instrumento fundamental de intervención, ao incluír as previsións de gastos e ingresos deste axente económico. Introdúcense os ingresos públicos, dedicando os diferentes temas ás principais figuras tributarias: o Imposto Persoal sobre a Renda, o Imposto de Sociedades, a imposición indirecta e o financiamento subcentral.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Identificar e coñecer a organización do Sector Público e os fundamentos da súa intervención na economía.	A4 A6 A7 A8 A11	B1 B3	C8
Coñecer o funcionamento xeral das finanzas públicas e as súas implicacións sobre as magnitudes macroeconómicas.	A7 A8 A9 A11	B2 B5 B6	
Coñecer os principais elementos do sistema fiscal español e as súas figuras tributarias.	A1 A2 A3 A8		
Coñecer o significado dos distintos elementos dos impostos e as súas implicacións.	A8 A9 A10 A11	B7 B9	
Habilidades de xestión da información relacionada coa materia: obtención e análise crítica de diferentes fontes	A5 A6 A8 A9 A11	B4	C2 C3

Habilidade para traballar en equipos interdisciplinarios	A2 A12	B8 B10	C1 C4 C5 C6 C7

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1 - INTRODUCCIÓN AO SECTOR PÚBLICO E ACTIVIDADE FINANCEIRA	? Razóns para a intervención do Sector Público na economía ? Sector Público: configuración e delimitación ? Instrumentos de intervención ? O Orzamento Público. Concepto principios e indicadores
TEMA 2 - INGRESOS PÚBLICOS E CONCEPTOS TRIBUTARIOS BÁSICOS	? Concepto e clases de ingresos públicos ? Imposto: concepto, elementos e clasificación ? Estrutura fiscal española por niveis de goberno
TEMA 3 - TEORÍA DA IMPOSICIÓN: EQUIDADE, INCIDENCIA E EFICIENCIA	? Incidencia impositiva ? Principios tributarios. Especial referencia á eficiencia e equidade ? Distorsións impositivas e exceso de gravamen ? Principais causas da erosión da recadación no sistema tributario
TEMA 4 - IMPOSTO SOBRE A RENDA PERSOAL	? Xustificación dun imposto sobre a renda persoal ? A renda como medida da capacidade de pago do imposto ? Determinación da renda fiscal ? Elección da unidade contribuinte ? A inflación e o imposto sobre a renda
TEMA 5. IMPOSTO DE SOCIEDADES	? Xustificación do imposto ? Estrutura do imposto. ? Integración dos impostos sobre a renda e sociedades.
TEMA 6. IMPOSICIÓN INDIRECTA. O IVA	? Ventaxes e inconvenientes da imposición indirecta sobre o consumo ? Imposición selectiva ? Impostos sobre o volumen de ventas ? Impostos sobre o valor engadido
TEMA 7. IMPOSTOS SOBRE A RIQUEZA	? Xustificación ? Imposición sobre o patrimonio neto ? Impuesto sobre sucesións e doazóns ? Outros impostos sobre a riqueza.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10	2	18	20
Solución de problemas	A3 A4 A5 A6 A9 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	25	50	75

Sesión maxistral	A2 A3 A6 A7 A8 A10	17	34	51
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple (formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta con varias opcións ou alternativas de resposta das que só unha de las é válida), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.)). Tamén pódese construír cun só tipo dalgunha destas preguntas.
Solución de problemas	Realización de actividades de carácter práctico (demostracións e/ou exercicios) e traballos en grupo relacionados co contido da materia.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Solución de problemas	Destinadas a reforzar determinados aspectos da aprendizaxe autónoma do estudante mediante o seguimento e supervisión de distintas actividades programadas (búsqueda de datos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición dos traballos) Faranse grupos reducidos de alumnos e programaranse tutorías para resolver dúbidas e para facilitar a preaparación da proba final Para o alumnado con dispensa académica de exención de asistencia acordarase, a principios do cuadrimestre, un programa que lle permita realizar os caos prácticos e o traballo.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Solución de problemas	A3 A4 A5 A6 A9 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Realización de traballos relacionados co contido da materia e presentación dos mesmos. Resolución de exercicios e supostos que deberá entregar o estudante aos profesores.	30
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10	Consistirá nun exame escrito que se dividirá en dúas partes: unha parte teórica (nas que se poden utilizar preguntas de resposta múltiple e/ou ensaio) e unha parte aplicada. A cualificación da proba será o resultado da valoración conxunta das dúas partes.	70

Observacións avaliación

O exame escrito se realizará nas datas fixadas polo centro á finalización do segundo cuatrimestre e no mes de xullo, respectivamente. A entrega de exercicios realizarase no período no que se desenvolven as actividades académicas docentes do segundo cuatrimestre e nas datas que estableza o profesor. As entregas de traballos, presentacións e exercicios que se soliciten realizaranse nun arquivo en pdf, agás excepcións xustificadas, por mail. Para aprobar a materia, asemade de sumar 50 ou máis puntos (sobre 100) na avaliación, cómpre acadar unha puntuación mínima; 28 de 70 puntos na proba obxectiva. Os criterios de avaliación serán os mesmos na segunda oportunidade e na convocatoria adiantada.

Será avaliado cos mesmos criterios o alumnado que ten dedicación a tempo parcial recoñecida ou exención parcial de asistencia.

Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, agás os expresamente autorizados polo profesor.

Fontes de información

Bibliografía básica	ALBI, E., J.M. GONZÁLEZ-PÁRAMO e I. ZUBIRI (2004): Economía Pública I y II, Ed. Ariel, Barcelona. COSTA, M., J.M. DURÁN e outros (2005): Teoría básica de los impuestos. Un enfoque económico, 2ª ed, Ed. Thomson Civitas. DOMÍNGUEZ, J.M. e G. CARRASCO (1998): Ejercicios de Hacienda Pública, Ed. Pirámide, Madrid. ROSEN, H.S. (2002): Hacienda Pública, 5ª edición, Ed. McGraw-Hill, Madrid. RUIZ-HUERTA, J. e LOSCOS FERNÁNDEZ, J. (dirs) (2003): Ejercicios de Hacienda Pública, Ed. McGraw-Hill, Madrid. STIGLITZ, J.E. e ROSENGANRD, J.K. (2016): Economía del sector público. 4ª Edición. Antoni Bosch.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías